

พินิจจากสมุนไพรมะนาว

นางสาว รัฐพร

โลหะวิชาวณิช

นางสาว วรพรรณ

เกื้อกูลเกียรติ

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2537

POISONS FROM MEDICINAL PLANTS

MISS RATHAPORN LOHAVISAVAPANICH

MISS WORAPAN KUAKULKIAT

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF SCIENCE IN PHARMACY

FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

บทคัดย่อ

โครงการพิเศษนี้เป็นการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพิษจากสมุนไพรที่พบในประเทศไทย โดยรวบรวมเกี่ยวกับชื่อพื้นเมืองของสมุนไพร ชื่ออังกฤษ ชื่อวิทยาศาสตร์ ลักษณะสมุนไพร ส่วนของพืชที่ทำให้เกิดพิษ สูตรโครงสร้างทางเคมีของสารพิษ อาการพิษที่เกิดขึ้น การรักษาอาการพิษตลอดจนรายงานอาการพิษต่าง ๆ ที่พบจากการใช้สมุนไพรบางชนิด

การรวบรวมดังกล่าวได้ทำการรวบรวมจากหนังสือ ตำรา วารสาร นิตยสาร ตลอดจนเอกสารเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงและจัดเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้ได้จัดกลุ่มสมุนไพรโดยแบ่งตามกลุ่มสารพิษที่พบในพืช จากการรวบรวมพบว่า พืชที่มีพิษมีจำนวน 75 ชนิด เป็นพืชในวงศ์ Euphorbiaceae มากที่สุด (20%) รองลงมาคือวงศ์ Leguminosae (14.67 %) และวงศ์ Araceae (10 %) ส่วนของพืชที่ทำให้เกิดพิษมากที่สุด คือ เมล็ด รองลงมา คือ ผล และใบ และสารพิษที่พบส่วนมากเป็นสารในกลุ่ม glycosides (50%) , resins (21%) , alkaloids (16%)

ABSTRACT

POISONS FROM MEDICINAL PLANTS

The studies on Thai poisons plants which complied local names, English names, scientific names, botanical characteristics, poisonous parts, chemical structures of the poisonous compounds, toxic effects and treatments, if available.

The information was gathered from books, journals and other forms of documents and classified into groups. From 75 poisonous plants, we found that most plants were in 'Euphorbiaceae' (20%), followed by 'Leguminosae' (14.67%) and 'Araceae' (10%). The most poisonous part was the seeds, then fruits and leaves. The substances, which were toxic, were glycosides (50%), resins (21%) and alkaloids (16%).